

Strategia działań wychowawczych i zapobiegawczych oraz interwencyjnych wobec dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem obowiązująca w Zespole Szkół w Pęperzynie

Podstawa prawna:

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NAROWEJ I SPORTU z dnia 31 stycznia 2003r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz.U.z 2013r. Nr 26, poz.226)

1. Systematyczne prowadzenie w środowisku szkoły edukacji prozdrowotnej, promocji zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia wśród młodzieży, rodziców i nauczycieli.

W Szkole Podstawowej i Gimnazjum im. Marii Konopnickiej w Pęperzynie systematycznie prowadzona jest edukacja prozdrowotna, promocja zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia. Działania w tym zakresie prowadzone są w ramach realizacji:

- Szkolnego Programu Wychowawczego
- Programu Profilaktyki
- zajęć edukacyjnych – zgodnie z obowiązującą podstawą programową
- konkursów z zakresu edukacji prozdrowotnej
- współpracy z: pielęgniarką szkolną, Policją
- godzin z wychowawcą
- imprez sportowych i rekreacyjnych
- zebrań z rodzicami
- spotkań z wychowawcami, pedagogiem szkolnym

2. Działalność informacyjna.

Działalność informacyjna obejmuje upowszechnianie wśród młodzieży, rodziców i nauczycieli wiedzy na temat:

- szkodliwości środków lub substancji, których używanie łączy się zagrożeniem bezpieczeństwa i zdrowia oraz może prowadzić do uzależnień
- dostępnych form pomocy młodzieży zagrożonej uzależnieniem
- możliwości rozwiązywania problemów powodujących powstawanie uzależnień
- skutków prawnych związanych z naruszeniem ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Upowszechnienie tej wiedzy następuje poprzez:

- realizowanie konkursów i akcji profilaktycznych na terenie szkoły
- udział w przedsięwzięciach organizowanych przez podmioty zewnętrzne
- motywowanie uczniów do udziału w pozaszkolnych imprezach, akcjach i konkursach o tematyce profilaktycznej
- opracowywanie gazetek o tematyce profilaktycznej
- wykorzystanie filmów o tematyce profilaktycznej
- rozmowy indywidualne i grupowe z uczniami mające na celu przekazywanie informacji na temat zagrożeń związanych ze środkami psychoaktywnymi
- przeprowadzanie zajęć o tematyce profilaktycznej przez przedstawicieli Policji
- edukację rodziców podczas zebrań szkolnych
- udostępnianie materiałów informacyjnych dotyczących zagadnień profilaktycznych dla uczniów, rodziców i nauczycieli
- edukację nauczycieli – przekazywanie informacji na temat szkoleń i warsztatów

3. Zadania pracowników szkoły w zakresie pomocy młodzieży zagrożonej uzależnieniem.

1) Dyrektor szkoły:

- realizuje zadania wynikające ze Statutu Szkoły
- monitoruje i odpowiada za realizację strategii działań wychowawczych, zapobiegawczych i interwencyjnych
- podejmuje stosowne decyzje szczególnie w sytuacjach kryzysowych

2) Nauczyciele i wychowawcy klas:

- dbają o kształtowanie u uczniów postaw moralnych i obywatelskich zgodnie z ideą demokracji, pokoju i przyjaźni między ludźmi różnych narodów, ras i światopoglądów

- realizują działania wychowawcze i profilaktyczne określone w Szkolnym Programie Wychowawczym, Szkolnym Programie Profilaktyki
- prowadzą edukację prozdrowotną, promocję zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia wśród uczniów na godzinach do dyspozycji wychowawcy, na zajęciach pozalekcyjnych, kołach zainteresowań
- realizują zagadnienia dotyczące zapobiegania uzależnieniom (od alkoholu, narkotyków, dopalaczy, nikotyny, innych środków uzależniających) w ramach przedmiotów, których podstawy programowe uwzględniają te zagadnienia
- uczestniczą w różnych formach doskonalenia zawodowego z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów młodzieży i wykorzystują zdobytą wiedzę w pracy z młodzieżą i ich rodzicami informując o szkodliwości środków i substancji, których używanie łączy się z zagrożeniem bezpieczeństwa oraz może doprowadzić do uzależnienia
- wychowawcy klas samodzielnie lub na przy współpracy z pedagogiem szkolnym dokonują diagnozy sytuacji wychowawczej, przejawów zachowań ryzykownych uczniów swojej klasy oraz sytuacji życiowej rodzin dysfunkcyjnych
- wychowawcy klas i nauczyciele współpracują z pedagogiem szkolnym oraz innymi podmiotami w zakresie realizowania zagadnień profilaktycznych, wychowawczych i edukacji prozdrowotnej
- podejmują stosowne działania w razie wystąpienia sytuacji opisanych w Procedurach postępowania w sytuacjach kryzysowych oraz zagrażających zdrowiu i życiu uczniów Zespołu Szkół w Pęperzynie

3) Pracownicy niepedagogiczni

- uczestniczą w szkoleniach wskazanych przez dyrektora szkoły
- podejmują stosowne działania w razie wystąpienia sytuacji opisanych w Procedurach postępowania w sytuacjach kryzysowych oraz zagrażających zdrowiu i życiu uczniów Zespołu Szkół w Pęperzynie współpracując z dyrektorem i personelem pedagogicznym

4. Procedury postępowania w sytuacjach zagrożeń związanych ze środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi. Procedury mieszczą się w programie profilaktycznym szkoły.

5. Współpraca z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i zapobiegawczych, prozdrowotnych oraz interwencyjnych.

W ramach współpracy z rodzicami w szkole organizowane są:

- zebrania szkolne i klasowe
 - konsultacje indywidualne z nauczycielem, wychowawcą, pedagogiem szkolnym, dyrektorem
 - pedagogizacja rodziców podczas spotkań klasowych lub szkolnych
 - bieżąca współpraca – kontakt telefoniczny, korespondencja
- wspieranie rodziców w sytuacjach trudnych wychowawczo, pomoc w podejmowaniu działań mających na celu zapobieganie zagrożeniom
- przedsięwzięcia włączające rodziców w działalność pozalekcyjną (wycieczki, imprezy, festyny)

Nauczyciele dokonują podczas różnych form współpracy:

- a) wymiany informacji dotyczących podstaw dzieci i młodzieży w odniesieniu do uzależnień (informują o spostrzeżeniach i zagrożeniach)
- b) wspólnie z rodzicami rozwiązują indywidualne problemy, prowadzą poradnictwo
- c) przekazują informacje dotyczące skutków prawnych związanych z naruszeniem prawa przez wychowanków szkoły
- d) udostępniają rodzicom informatory, poradników i materiałów edukacyjnych
- e) zachęcają rodziców do utrzymywania stałego kontaktu ze szkołą (wychowawcą, pedagogiem)
- f) angażują rodziców do współpracy ze szkołą w zakresie organizowania imprez szkolnych, wycieczek.

6. Aktywny udział dzieci i młodzieży w zajęciach profilaktycznych i w zajęciach umożliwiających, alternatywne wobec zachowań ryzykownych, zaspokajanie potrzeb psychicznych i społecznych Zajęcia profilaktyczne prowadzą:

- wychowawcy klas, w oparciu o plany wychowawcy klasy, w ramach godzin wychowawczych

- pedagog, w tym na prośbę wychowawców klas podczas godzin wychowawczych
- nauczyciele przedmiotów, których podstawy programowe uwzględniają zagadnienia dotyczące zapobiegania uzależnieniom, w ramach zajęć edukacyjnych
- nauczyciel realizujący wychowanie do życia w rodzinie
- nauczyciele prowadzący zajęcia pozalekcyjne, świetlicowe

7. Dostosowanie treści i form zajęć profilaktycznych do zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży oraz stopnia zagrożenia

- Wybór przekazywanych wychowankom treści oraz stosowanych form pracy odbywa się zgodnie z ich wiekiem i możliwościami.
- Podejmowane działania uwzględniają potrzeby danej grupy związane ze stopniem zagrożenia uzależnieniem oraz występującymi aktualnie zachowaniami ryzykownymi.
- Treści o charakterze wychowawczym i profilaktycznym mogą być przekazywane nie tylko w ramach zaplanowanych typowo zajęć, ale również przy okazji realizacji innych tematów w formie nawiązania do określonego problemu, wskazania skutków ryzykownych i niewłaściwych zachowań.

8. Edukacja rówieśnicza

W Zespole Szkół w Pęperzynie edukacja rówieśnicza realizowana jest w formie:

- pracy Samorządu Uczniowskiego (według planu pracy)
- organizacji akcji charytatywnych przez nauczycieli przy współpracy z uczniami
- udziału uczniów w przedsięwzięciach o charakterze profilaktycznym (konkursach prozdrowotnych, zajęciach o charakterze rekreacyjnym, zawodach, przedstawieniach, wyjazdach, festynach)
- przygotowywania gazetek ściennych
- pomoc koleżeńską
- aktywny udział uczniów w lekcjach z zakresu różnych przedmiotów poświęconych zagrożeniom, relacjom międzyludzkim (możliwość wymiany poglądów, dzielenie się własnymi spostrzeżeniami, uwagami, debata)

9. Sposoby współdziałania pracowników szkoły ze Służbą Zdrowia i Policją w sytuacjach wymagających interwencji.

Współpraca z Policją:

- współpraca szkoły ze specjalistą do spraw nieletnich, dzielnicowym
 - informowanie policji o zdarzeniach występujących na terenie szkoły, mających znamiona przestępstwa, stanowiących zagrożenie dla zdrowia i życia uczniów oraz przejawach demoralizacji,
 - współpraca w rozwiązywaniu trudnych sytuacji mających miejsce w szkole i poza nią
 - organizowanie spotkań z zakresu profilaktyki
 - współpraca szkoły z Policją
- w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży przestępczością i demoralizacją
a w szczególności narkomanią, alkoholizmem i prostytutką, zgodnie z procedurami i metodami postępowania.

Współpraca ze Służbą Zdrowia:

Pielęgniarka szkolna podczas pobytu na terenie szkoły:

- udziela pierwszej pomocy przedmedycznej na terenie szkoły uczniowi, który wymaga takiej interwencji
- wzywa pogotowie ratunkowe, jeśli wymaga tego stan zdrowia ucznia
- podejmuje stosowne działania w razie wystąpienia sytuacji opisanych w Procedurach postępowania w sytuacjach kryzysowych oraz zagrażających zdrowiu i życiu uczniów Zespołu Szkół w Pęperzynie
- współpracuje z pedagogiem w sytuacjach kryzysowych, wymagających udzielenia uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej lub podejrzewa, że uczeń ma problemy zdrowotne spowodowane zaniedbywaniem stanu zdrowia lub złym odżywianiem
- współpracuje z dyrektorem, nauczycielami i wychowawcami klas wspierając ich w realizacji zadań z zakresu działań prozdrowotnych i profilaktycznych

10. Współpraca z różnymi instytucjami, w szczególności organizacjami pozarządowymi, wspierającymi działalność szkół i placówek w zakresie rozwiązywania problemów dzieci i młodzieży.

Szkoła współpracuje z:

- Sądem –Wydział Rodzinny i Nieletnich w Tucholi
- Policją
- Kuratorem zawodowym i społecznymi kuratorami sądowymi
- Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Więcborku-pracownikiem socjalnym
- Asystentem rodziny
- Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Sępólnie Krajeńskim
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie
- Świetlicą Środowiskową „Uśmiech”

11. Wspieranie uczniów zagrożonych uzależnieniem i demoralizacją, rozwijanie ich poczucia własnej wartości oraz motywowanie do podejmowania różnych form aktywności, w tym aktywności pozaszkolnej, zaspokajających ich potrzeby psychiczne i społeczne, rozwijających zainteresowania i umiejętności psychospołeczne.

- uczniowie oraz rodzice mają możliwość korzystania z pomocy nauczycieli, wychowawcy, pedagoga szkolnego w celu rozwiązywania osobistych i rodzinnych problemów
- szkoła współpracuje z różnymi instytucjami udzielającymi pomocy w sytuacjach problemowych, wspierającymi potrzeby uczniów i rodziców,
- szkoła współpracuje z instytucjami wspierającymi rozwój zainteresowań i poszerzanie wiedzy uczniów
- rozpoznawane są problemy związane z funkcjonowaniem dziecka w szkole, środowisko domowe ucznia
- organizowane są zajęcia pozalekcyjne wspierające rozwój dziecka, wyrównujące braki edukacyjne, rozwijające umiejętności społeczne
- organizowane są przedsięwzięcia zagospodarowujące czas wolny uczniów: festyny, turnieje, wycieczki, biwaki, dyskoteki, przedstawienia, wyjazdy na basen, do kina, teatru, opery, na lodowisko, itp.
- szkoła ściśle współpracuje z rodzicami uczniów zagrożonych uzależnieniem i demoralizację, wspierając ich kompetencje wychowawcze
- uczniowie i rodzice informowani są o skutkach zachowań ryzykownych.

12. Wewnątrzszkolne doskonalenie nauczycieli w zakresie profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży oraz sposobu podejmowania wczesnej interwencji w sytuacjach zagrożenia uzależnieniami

Wewnątrzszkolne doskonalenie nauczycieli uwzględnia tematykę profilaktyki uzależnień i odbywa się zgodnie z potrzebami szkoły oraz wewnątrzszkolnym systemem doskonalenia zawodowego. Zasadniczym celem podejmowanych w tym zakresie działań jest przygotowanie nauczycieli do realizacji zadań wynikających ze szkolnego programu profilaktyki oraz programu wychowawczego. Służą temu również spotkania szkoleniowe w ramach współpracy z instytucjami wspierającymi szkołę w zadaniach dydaktyczno-wychowawczych.

- przekazywanie przez dyrektora materiałów drogą e-mailową
- przekazywanie ulotek informacyjnych, informacji o dostępnych stronach internetowych
- filmy o tematyce profilaktycznej w bibliotece szkolnej do wykorzystania podczas zajęć wychowawczych

13. Dokonywanie systematycznej oceny podejmowanych działań wychowawczych i zapobiegawczych.

Członkowie Rady Pedagogicznej Zespołu Szkół w Peperzynie dokonują oceny efektów podejmowanych działań wychowawczych i zapobiegawczych poprzez:

- ocenę stopnia realizacji Programu Wychowawczego i Programu Profilaktyki – sprawozdanie z realizacji zaplanowanych zamierzeń wychowawczych i profilaktycznych)
- modyfikację Programu Wychowawczego i Programu Profilaktyki
- sporządzanie sprawozdań śródrocznych i rocznych przez wychowawców klas, nauczycieli prowadzących zajęcia pozalekcyjne omawianych na spotkaniach Rady Pedagogicznej
- sporządzanie sprawozdań przez pedagoga szkolnego z realizacji planu pracy
- analizę postaw poszczególnych uczniów przy wystawianiu ocen zachowania
- modyfikację statutu szkoły.